

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

AZ UJSÁGOLVASÁSRÓL.

Irtta: Preszly Lóránd csendőrfőhadnagy.

Előrebocsájtom, hogy amidőn az ujságról, vagyis inkább az ujságolvasásról írok, nem szolgálati eljárásokat akarok magyarázni és körvonalozni, hanem az ujságolvasás hasznát és szükséges voltát, nevelő és képző, műveltséget terjesztő és növelő hatásait igyekszem bebizonyítani. Célul tűztem ki azt, hogy legényiségünk figyelmét ez irányban felbivjam; s ha fáradozásomnak eredménye lesz, örömmel fog eltölteni az a tudat, hogy munkálkodásommal hasznos szolgálatot tettem testületünk közérdekének.

Tudjuk, hogy gondolatainkat két alakban juttatjuk a külvilág tudomására, ugymint élő és írott (vagy nyomtatott) szavakban. Hogy az élő szónak mily nagy az ereje és hatalma, azt a hétköznapi életben lépten nyomon tapasztalhatjuk; de ha ezzel szemben elgondoljuk azt, hogy az írott vagy nyomtatott szavak szolgálatára napjainkban már a gőz és a villany is áll, melyek erejével és sebességével pár percz vagy néhány óra alatt gondolatainkat a távolabb levő vidékek tudomására is hozhatjuk; nem lehet, de nem is szabad lekicsinyelnünk a nyomtatott szónak a fontosságát sem.

A nyomtatásban megjelent szavak a „sajtó” fogalmát fejezik ki. Erről olvasóim bizonyára sokat hallottak s azért a „sajtó” fogalmának részletesebb magyarázatát mellőzhetőnek tartom.

Azt, a mi akár füzet vagy könyv, folyóirat vagy napilap alakjában sajtó alatt megjelenik „sajtótermék”-nek nevezzük. A napilapok (más neveken: ujságok, hírlapok stb.), a szépirodalmi és szakfolyóiratok az ugynevezett „időszaki sajtó” képviselik.

Semmi a világ megteremtése óta olyan átalakító erővel nem bírt, nem hatott az emberiségre és az általános művelődés terjedésére semmi sem segítette elő oly mérvben, mint éppen az „időszaki sajtó”. Naponként hordja szét a világban — ezer és ezer vonalon át — a sajtó alatt megszületett gondolatokat, világeseményeket, az emberiség tetteit, kísérleteit, találmányait, érzelmeit, vágyait, a napi eseményeket stb. és közli azokat velünk nap-nap után pontos időközökben és úgy, hogy azokból mindig tanulhatunk és okulhatunk. „Olyan,

mint egy repülő fátyla, a mely ég és eddig nem ismert sötétséget világít be és szétzórja fényét az emberi szellemnek és az emberi léleknek” — így fejezi ki magát Rákosi Jenő, a magyar ujságírás mestere.

Már az eddig irtakból is következtetnünk lehet arra, hogy az ujság s a folyóiratok olvasása elsősorban a gondolkozást foglalkoztatja, serkenti és értesíti, izgatja és felvilágosítja, formálja a művelődésre törekvő ember szellemét; fejleszti és fokozza az emlékező tebettséget; tájékozottá és világosabban látóvá teszi az emberi elmét.

Az ujságolvasás másodsorban az olvasó figyelmét kötve le, érdeklődését kelti fel; foglalkoztatja a szívet; műveli az ésszt és az értelmet, befolyásolja az akaratot. Felkelti az érdeklődést a nemesebb életcélok iránt s éppen ebből folyólag van óriási jelentősége a műveltség szempontjából, mert hiszen tudvalevő, hogy a műveltség terjedésének természetes következménye az érzések finomodása, a felfogások tisztulása, az értelmi intelligencia erősödése, a felvilágosultság terjedése, az akarat nemesbedése és az erkölcsök javulása. Szóval, az ujságolvasás a közművelődést szolgálja és azt előmozdítja.

A midőn hü tükrét adja a mindennapi eseményeknek, a körülöttünk zajgó életet bemutatja a maga valóságában, az embereket pedig a maguk erényeivel és gyarlóságaival együtt, — az ismeretszerzés komoly forrásául szolgál, a tudatlanság vastag kődét oszlatja, vezetője igyekszik lenni a fejlődésnek és tényezője lesz a haladásnak.

Hogy az időszaki sajtótermelésről és hazánk lakosságának a művelődés iránti érzékéről hü képet nyújtsak, Balogh Pál nyomán néhány számadatot fogok közölni.

Hírlapjaink és folyóirataink száma az 1908. évben 1886 volt a magyar szent korona országainak területén és fogyasztásuk a belső forgalomban 141¹/₂ millió példányra terjedt. Ezenfelül Ausztriából ugyancsak az 1908. évben 1991-féle, az osztrák-magyar monarchia vámbatárán tulról 1160-féle sajtótermék érkezett hazánkba, előbbieik 17¹/₂ millió, utóbbiak több mint egy millió példányban. Összes hírlapfogyasztásunk tehát megbaladta az 5000-féle terméket s a 160 millió példányszámot.

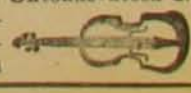

Első magyar vill. erőre berend. hangszer-gyár honvédség, valamint a m. kir. csendőrség szerződött szállítója és a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője, az Ocska és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

STOWASSER JÁNOS

császári és királyi udvari szállító, a cs. és kir. közös hadsereg, a m. kir. Honvédség házi hangszerkészítője, az Ocska és a szabadalmazott Rákóczi tárogató feltalálója Budapest, Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült összes vonós és fuvós hangszereit és alkatrészeket. Harmonikák erős elpusztíthatatlan hangokkal. Az összes hangszerek javítása olcsón szakosítottan. Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik. Magyarország legnagyobb vonós és fuvós hangszerek gyára.

Az 1886 hazai sajtótermékből 1342 magyar nyelven jelent meg, továbbá 76 magyar-német vagy -horvát nyelven, a fennmaradó szám pedig megoszlik a 14 hazai nyelv között. Ez utóbbiak közül legerősebben a német van képviselve 174 sajtótermékkel, mellette a horvát ságnak 140, az oláhságnak 45, a szerbságnak 42, a tótságnak pedig 38 hirlapja van.

Nyelvbeli túlsúlyunkat a külső sajtóimport (behozatal) támadja meg az 6 3151-féle sajtótermékével, melyből a két amerikai magyarnyelvű lappal szemben sajtótermelésünket többszörösen felülmulja a 3151-féle idegen termék.

Legnagyobb piacra van nálunk az idegen német lapoknak: 1292-féle jön Ausztriából, 732-féle Németországból, együtt kitekiesznek 2015 német lapot, vagyis jóval többet, mint a hány magyar lap létezik.

E feltűnő invasióhoz (hehatolás, betérés) arányban áll a cseh közlönyök száma: 461, melyek tizenkétszeresét teszik felvidéki piacunkon a hazai tót lapoknak.

Ugyanugy arasztja el a Kárpátok alját 77 lengyel, a Murán tult 82 ausztriai szlovén és 10 rutén ujság. Ellenben az angol sajtó csak 178, a francia 151, az olasz mindössze 78, az orosz 14, a külföldi román csak 15 hirlapját küldi hazánkba.

Végzetlőbb adatok azonban, hogy a 160 millió hirlappéldányból 96½ millió a magyarnyelvű ezikkre esik a csak 63½ milliót tesz ki a másajku összes lappéldányok száma a így a magyar sajtó elterjedtsége tehát 33 millió példányi túlsúllyal veri le az egész világsajtót Magyarország területén.

Az ujságolvasás hasznát már régen belátták intézőköreink a ezért hatottak oda, hogy minden óra járasson napilapot és történt intézkedés, hogy szakfolyóiratunkat megkapja minden óra.

A csendőrnök szolgálati elfoglaltságán kívül mindig van és marad elegendő ideje ahhoz, hogy általános és szakismereteit fejlessze, másrészt, hogy szabad idejét komoly és nemes szórakozással töltsse el. Nem kerülte ki az sem az előljárók figyelmét a ellenőrizték azt is, hogy az órákra mely napilapok rendeltettek meg, mert hiszen sok rossz irányban baladó napilap forog közkezen, melyek irányzata olyan romboló hatású, mint egy ragályos betegség terjedése. Nagy kelendőségnek örvendnek, mert olcsók és könnyen megszerezhetők, de szenzációkban utaznak, vakmerőséggel és éles hangon támadnak meg mindenkit, lázítanak az emberi társadalom, a vallás, az erkölcs, a fennálló jogrend stb. ellen.

Ezek azok az úgynevezett »betránylapok«, melyek ellen a tisztességes sajtó éláz harczt folytat, de sokszor és mindinkább eredménytelenül, mert az ilyenfajta szennylapok kéllő megtorlásban ritkán részesülnek a legtöbbör megtorlatlanul lázítatják az olvasó és

rendszerint kéllő iskolázottságot és műveltséget nélkü-löző szegény egyszerű népet, kinek kezében még nagyobb veszedelem az ilyen ujság, mert tudvalevőleg a műveletlen ember a nyomtatott írásnak még akkor is feltétlenül hisz, ha az bármily szemenszedett hazugságot vagy valótlanágot tartalmaz.

Az ilyen lapok nagyon alkalmasok az elégedetlenség felkeltésére, a társadalmi rend felbontására vagy legálább is magzavarására, továbbá a vallási, nemzetiésggi, faji stb. külömbaségek miatti izzó gyűlölködés szítására és egyáltalán nem alkalmasak arra, hogy az értelem fejlesztése és a lélek művelése által az emberiség boldogulását és előrebaldását szolgálják.

Az ilyen lapok őrsainkről bizonyára teljesen ki van-nak kűszöbölve a hiszem, hogy nem csaldodom ama föltevésemben, hogy legénységünk minden tagja tartózkodik az ilyen lapok olvasásától, mert olyan eszméket hirdetnek, terjesztenek és olyan érzelmeket ébresz-tenek, a melyek felfogásunkkal, gondolkodásunkkal és hivatásunkkal homlokegyenest ellenkeznek a így nem javító, hanem épen ellenkezőleg romboló a hatásuk.

Sajnos körülmény, hogy hazánkban az úgynevezett »ponyvairodalom« nagyon elterjedt. Erről — mert nem vág szorosán tárgyam keretébe — csak megemlékezem, mint olyan tényezőről, melyet méltán érhet a legszi-gorubb vád, mert szerfelett alkalmasok a beteges phan-tasia növelésére a az erkölcsi érzékek megölésére.

Még sajnosabb körülmény az, hogy legénységünk ebben a tekintetben egyáltalában nem válogatós. Magam is láttam több helyen a legénység kezén megfordulni sok olyan füzetet és könyveket, melyek olvasását káros-nak találtam és siettem erre mindig felhívni az illető csendőrök figyelmét.

A szennylapok, a ponyvairodalmi termékek, melyek gyakran tarkítva vannak képekkel is (gyilkosságok, per-verz, beteg emberek kiszínezett cselkedetei) rendszerint mély hatást gyakorolnak az iskolázatlan emberek lel-kére, valóságos veszedelmet jelentenek és a társadalom testén rágódó fekélyt képeznek. Velük egyáltalában nem lehet a művelődést szolgálni, az értelmet nemesi-teni, legfeljebb az erkölcstelenséget, a vallástalanságot, a szocializmust, az anarchizmust stb. terjeszteni.

Tehát olvasásuk veazedelmes és nem az a szórako-zás, a melyet — mint mondani szokás — »jó lélek-ke« ajánlanom nem lehet, ellenkezőleg szorgalmazni kellene mindenki rászéről teljes kipusztításukat.

Mit olvasson tehát a csendőr?

Érre a kérdésre az alábbiakban adom meg a felele-tet. A mi az időszaki sajtót illeti, olvassa azokat a folyóiratokat és napilapokat, melyek léleknemesítő, erkölcsös irányu, műveltséget előmozdító, az elméleti és gyakorlati tudást és ismereteket növelő hatása és irányu kétséget kizár.

A legjobb órák,

legszolidabb órák, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy kézzel, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.
Javitások 6 évi jótállás mellett.
Arjegyék ingyen!

A napilapokból azonban csak azokat a részeket olvasgassuk, melyek egyéni felfogásához és eszmeköréhez, ítélőképességéhez és főleg iskolai előképzettségéhez leginkább illenek, szóval a melyeket megért és a mely cikkek éppen az okból alkalmasak arra, hogy általános műveltségét előmozdítsák. A politikai rész olvasását meelőzhetőnek tartom, ez katonabernek nem való, sőt olvasása — több szempontból — káros.* Éppen úgy károsnak, sőt egyenesen nevetségesnek tartom, ha külpolitikai vagy általában olyan dolgok olvasásával felelőri el a csendőr szabad idejét, a melyek foglalkozási körén és főként társadalmi állásán kívül esnek. Komikus lehet, ha például csendőr szájából az amerikai-japán conflictusról, a görög bonyodalomról, a dynastiák válságáról, a hági békekonzferenciáról vagy az algezirasi egyezményről hall az ember valamit. Természetes dolog azonban az, hogy komikummal ez akkor válik, ha ezek a dolgok a csendőr értelmi műveltségét felülbaladják.

A szakfolyóiratok olvasását ajánlanom lehet; különösen hasznosnak tartom a mi szaklapunk olvasgatását, mert hiszen ennek már a rendeltetése is az, hogy legénységünk általános műveltségét fejlesztse és a főhely már arra van helyezve, hogy legénységünk részere tanulságos és komoly szórakozást nyújtva a szakműveltséget szolgálja, az értelmi műveltség színvonalát pedig emelje.

A könyvirodalom termékeinek olvasásánál ugyanazokat a tanácsokat adhatom, mint a melyeket az időszaki sajtó, a napilapok olvasásánál adtam, vagyis csak olyan könyveket olvasson a csendőr, a melyek az ő értelmi-, lelki- és kedélyvilágára jótékony hatással vannak. Azért ezeknek a könyveknek megválasztásán különös gondot érdemel és igényel. Ez irányban tanácsokkal, felvilágosításokkal és utbaigazításokkal minden előljáró a legnagyobb örömmel szolgál, mert hiszen jóleső érzés látni a művelődés felé való törekvést, az önképzés fejlesztése iránti szeretetet és tapasztalni azt, hogy az alárendeltök szívesebben foglalkoznak komoly munkával, szabadidejüket inkább fordítják komoly szórakozásra, mint léha és üres időtöltésre.

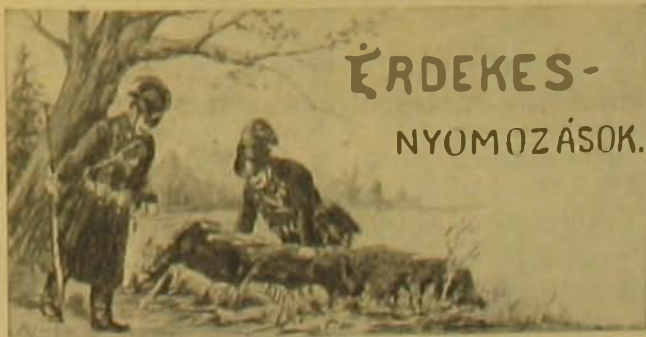
ratkói örskörletben levő Szirk község és Nagyrőcze között, az erdőn átvézető gyaloguton, egy meggyilkolt női hullát találtak.

A vett távirati jelentés után (miután a távirat este érkezett) másnap, azaz 9-én hajnalban a helyszínére kiszálltam, hol a ratkói örs egy járőrét találtam. Megérkezésem után a helyszíni szemle megtartása közben értesültem, hogy a meggyilkolt nő a ratkói örskörletbe tartozott. Kisborosznok községi illetőségű és lakos nő volt, ki a ratkói vidéken levő községek egyea lakosai által, a nagyrőzei takarékpénztárból, kölcsönkép felvett összegeknek kamatait szokta, már több év óta, a jelzett takarékbba behordani a felektől, sőt még kisebb új kölcsönök felvételével is megbízták; értesültem arról is, hogy a hol a gyilkosság véghezvitelt, 8-án d. o. 8 órától 1/2 óráig Szirk községből mintegy 30—40 férfi és nő ment el, szónaszóritási munkába, háromnegyven egy csoportban, 5—10 percnyi időközönként, a kik közül délelőtt 1/2 órakor, szintén Szirk községből, munkába ment három nő és egy férfi talált a gyaloguton a nagy vértócsára, a kik alaposabb megfigyelés után látván, hogy a vértócsától a földön tovább is vérnyom vezet, ezen a nyomon, mely a sűrű erdő felé buzdott, mintegy 6—7 lépést menve, felfedezték a női hullát. A hulla egyik lábáról a csizma le volt húzva és a szétterjesztett lábak közé egy fa volt akadva. Erről később megállapítottuk, hogy a tettes a hullát lábánál fogva vonszolta el a tett színhelyéről és vonszolás közben, a fa a lába közé akadt, a csizma pedig vonszolás közben a lábáról lebuzódott, a tettesnek már ideje nem volt a hullát a fától kiszabadítani, mert a fentjelzett három nő és egy férfi a menés közben hangosan beszélgetett, mit a tettes meghallott, s a hullát a már leirt módon, illetve holyszóthén hagyta.

Járőrrel együttesen a helyszíni szemlét megéjttem, mely alkalommal, a hullától 50 méterre, az erdőben, egy házi vászonból készült lepedőt és egy kézi kosarat láttunk, melynek tartalma úgy mint egy fejre való kendő, egy kis darab kenyér és a takarékpénztári fizetési meghagyásról szóló izek, ezétszórvá voltak. Ezekről megállapítottuk, hogy a meggyilkolt nőtől raboltattak el, a fizetési meghagyásokból pedig kitűnt, hogy a meggyilkolt nőtől a takarékbba beszállítani szándékolt 32 koronát is elrabolták.

Most az volt a főfeladat, hogy a tettes honnét mehetett. Nagyrőcze felől a Szirk községnek, vagy Szirk községtől Nagyrőczének -is hogy találkozott-e a meggyilkolt nővel, vagy pedig vele vagy utána ment-e?

A helyszínén találtunk még egy frissen levágott másfél méter hosszú és három centiméter vastagságu gyertynafatot, melyről valószínűnek látszott, hogy a tettes hagyta a helyszínén, és az is, hogy a tettes azt az ottani erdőben vágta, még pedig egy gyenge pengéjű késsel. A botnak honnan történt levágása után az említett erdőben, illetve erdőn keresztül vezetők, 2 és 1/2 kilométer hosszú gyalogut mindkét oldalán 8—10 méter szélességben a legnagyobb figyelemmel kutattunk, míg végre sikerült a bot levágási helyét, illetve a bot törzsét és hegyét megtalálni. Ebből megállapítottuk, hogy a tettes Szirk község felől ment, a honnan a meggyilkolt nő. Ezek szerint a nyomozás iránya megvolt. Tovább pühatoltunk tehát, hogy Szirk községben kik és mikor látták a meggyilkolt asszonyt. Ez járt is annyi eredménnyel, hogy három egyén meg tudta mondani, hogy a meggyilkolt

Egy rablógyilkosság kiderítése.

Irta: Hódolány Miklós járőrkapitány.

A nagyrőzei örs 1905 július hó 8-án a jelszói járőrpáncelnokának azon távirati jelentést tette, hogy a

* Nem fedi teljesen nézetünket, mert szerintünk kívánatos, hogy a csendőr a politikai eseményekről tájékozva legyen, természetesen kizárva minden politizálást. (Szerk.)

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
használgon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és felfájást olmulasztja. — Ár: K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kézdivásutyan. Orvosok által ajánlva. Három dobosnál ingy. postal szállítva.

nő a gyilkosság napján délelőtt 1/27 órakor érkezett Szirk községbe és két háznál való ismerőseihez be is szölt és az egyik helyen pálinkával is megkínálták, melyből ivott is. Onnan 1/8 órakor elindult Nagyrőcze felé. A községben azután is pühatoltunk, hogy valaki látott-e valami idegen egyent Szirken át Nagyrőcze felé menni, de mert ez semmi eredményre nem vezetett, a község végén lakó cigányokhoz mentünk, kiknek kunyhója előtt mintegy 50 méter távolságra vezet el a gyalogut. A kunyhóban csupán egy felnőtt férfi, két nő és három kis gyermek lakott, de csak a három gyermeket találtuk ott, kiket megkérdezni sem lehetett még arra nézve sem, hogy hol vannak a szüleik, mivel féltek és szétfutottak. Ezek után ismét a községbe mentünk a cigányok holléte után pühatolni, s miközben két cigányasszonyt egy háztól kijöve, megpillantottam; magamhoz intettem őket és kérdeztem tőlük, hogy láttak-e valaki idegent elmenni a kunyhójuk előtt azon nap reggelén, midőn a postásasszonyt meggyilkolták, mert a meggyilkolt nőt mindenki úgy ismerte, mint postásasszonyt. Azt felelték, hogy nem láttak senkit, mert abban az időben, mikor az asszony, kit meggyilkoltak, arra mehetett, ők már a községben voltak koldulni. A férfi holléte után is megkérdeztem a cigányasszonyokat, mire azt mondták, hogy az meg már akkor ment szénert az erdőbe. Hogy hány óra volt, mikor a férfi cigány, kinek neve Csik Balint, elment hazról, megmondani nem tudták.

Csik Balintot a községben szintén feltaláltuk, kérdéseimre ugyanazt felelte, mit az asszonyok, hogy szénert volt az erdőben, de azt már fel is használta.

Ez azonban valótlannak bizonyult, mert hazafelé menet közben a község mellett levő Sodronypálya állomás mellett az ott dolgozó munkások közül többen látták délelőtt tíz óra tájban, de szemet nem láttak nála.

Ekkor a velem volt járőr Csik Balinttal elküldtem az erdőbe, hogy mutassa meg azon helyet, a honnét a szemet vitte! A járőr visszaérkezve jelentette, hogy Csik nem tudta megmutatni azon helyet, a honnét a szemet lopta.

Mint hogy a nyomozás már négy nap folytattatott és Csik az alibijét a szén dolgában nem tudta igazolni, alapos gyanu miatt elfogtuk, de miután a nyomozást még más irányban is folytatni kellett, nevezett a nagyrőczei királyi járásbírósnak átadtuk. Az átadás után Nagyrőczéről a nyomozás továbbfolytatása végett ismét visszatértem a járőrrel Szirk község és szomszédos községekbe, és miután azon gyaloguton mentünk, hol a gyilkosság elkövettetett, a gyilkosság színhelyére érve, indítványoztam, hogy kutassunk még azon a helyen, a hol a hulla a fá közt felakadt. Erre mind a hárman egy-egy száraz gulyát vettünk a kezünkbe és a faleveleket a földön össze-visszaforgattuk, miközben Lödy őrmester a hulla volt fekvési helyétől négy lépésre egy hét centiméteres gyöngyháznyélű zsebkést talált, mely becsukott állapotban volt. A kést kinyitva észrevettem, hogy a penge száraz vérrel beszennyezett, a vajatban pedig két szál 10—12 centiméter hosszú női haj volt s a haj színe megegyezett a meggyilkolt nő haja színével. Ebből a körülményből határozottan megállapítani véltük, hogy a meggyilkolt nő nyaka azzal a késsel lett elvágva, s ezt annál bizonyosabbra vehettük, mert a boncoló bizottság is kis pengéjű késsel történt vágásokat állapított meg a hulla nyakán.

Mint hogy a kés lecsukott állapotban találtatott, azon gondolatra jöttem, hogy azt a gyilkos a cselekmény elkövetése után valószínűleg zsebébe tette és a hullától elrabolt batyu és kosárnak magához vételekor, a mint lehajolt, a zsebéből kiesett. A kés tulajdonosa után Szirk község és a közeli banyatelepeken megejtett eredménytelen pühatolás után visszatértünk a nagyrőczei királyi járásbíróshoz, hogy az alapos gyanu folytán oda átadott Csik Balint zsebéét megvizsgáljam. A vizsgálóbíró engedélye folytán a börtönőrrel a szellába mentem, és Csikkal a mellényt levettelve, annak zsebeit kívül-belől alaposan megvizsgáltam, miközben a jobb oldali zseb belső oldalán egy alig felismerhető kis véres foltot fedeztem fel, mire nézve Csik azt adta elő, hogy a Jolsván tartott országos vásár alkalmával, több cigánnyal verekedvén, a fejét betörték és annak vére-től minden ruhája véres lett, valószínűleg a zsebe is akkor lett véres. Nevezett ezen állítása valónak is bizonyult, mert a fején még ekkor is nyílt seb tángott.

Erre a bünjelként feltalált kis kést mutattam fel neki, s megkerdeztem, hogy hol hagyta azt el? mire a kés láttára arcszíne egész fehérré változott, és vagy öt perczig felelni nem tudott, mit jó jelnek véve, egész határozottan azt a kérdést intéztem hozzá, hogy hol van az a pénz, melyet a meggyilkolt nőtől elvett! Erre teljesen megtörve azt felelte, hogy a nejének adta át, s hogy az összeg csak 18 korona volt és beismerte, hogy ő volt a tettes egyedül. Elmondta továbbá, hogy midőn látta a postásnőt a kunyhójuk előtt elmenni, eszébe jutott, hogy az pénzt szokott hordani Nagyrőczére, tehát utána indult és míg a nő Szirk községben időzött, az erdő szélén, a gyaloguton bevárta s a mint a nő odaérkezett hozzá csatlakozott és így együtt mentek a gyaloguton mindaddig, míg az előttük haladó 4—5 asszony mintegy 100 lépésre egy a kanyarultnál elfordult s ekkor a már előre levágott bottal a nőt hátulról háromszor fejbe ütötte, s midőn az ütésre arcczal a földre esett, zsebkését elővette s a nyakán két vágást tett. Ekkor észrevette, hogy a gyaloguton többen hangosan beszélve közelednek, mire a hullát lábánál megfogta és a már leirt módon és helyig huzta, de miután az ott a fába megakadt, s a csizma is lejtött a lábáról, nehogy meglephessek, a nő nyakából a batyut kihuzta és kosarát is magához véve, elmenekült oda, a hol a holmi feltaláltatott, s ott a pénzt, melyet akkor meg nem olvasott s így nem tudja mily összeg volt, magához vette. Lehetségesnek tartotta azt is, hogy az összeg 32 K volt, de a hiányzó összeget, ép úgy, mint zsebkését, az erdőben való bujkálása közben elvesztette.

Nevezett ezen cselekményeért életfogytig tartó fegyházbüntetést kapott. A járőr három tagja pedig 20—20 K fogdíjat.

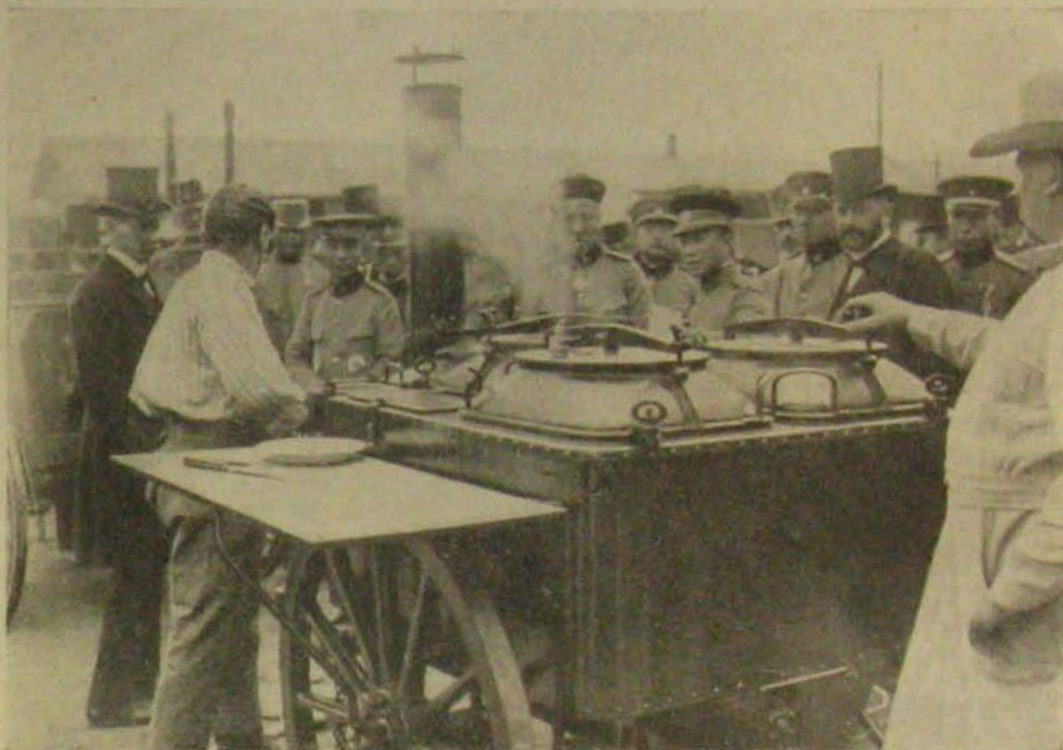
Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárból 20 kor., alkatrészekből és gumikból 20% árengedm. részesülnek. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

DÉRY EDE

legfinomabb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljes jóállás mellett. Csekély havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — kerékpár és varrógép nagyraktár

SZEGED.

A kínai bizottság a csepeli hadfelszerelési gyárban megtekinteli a tábori főző berendezést.

Csaintao herceg és kísérete Budafokon, a Törley-telepen.

Kínai katonai bizottság látogatása Budapesten.

Agyuk hajdanta.

A nehéz nem kézi, löporral töltött fegyver egyik alakja a mozsár (mortier), mely a XVI. században kovácsolt vasból készült, de még az irányzásra és visszapaftanásának megakadályozására szolgáló csapokkal nem volt el látva.

Az első mozsarat kovácsolt vasdongákból készítették, melyek a bronzokkal voltak egymáshoz erősítve. Összeesen három ilyen mozsár maradt fenn korunkig. Az egyik, melyet a XVI. század közepén Steierben készítettek, Bécsben az arsenálban látható. Kamrájába 134 font por fért el és körülbelül 1100 font súlyú kőgolyókat vetett. A másik Genfben van, ennek csöve 5,2 méter hosszú, súlya 3,28 mázsa, a belőle vetett golyók súlya 680 font. Az 1380-ik év körül készült. A harmadik az edinburgi kastély egy bástyáján áll, hossza 3,97 méter és 300 fontos golyókat vetett.

A másik alakja ennek a típusnak az ágyú, melynél megkülönböztetjük az előre eső torkolatot (volée); a kamarás-ágyúnál a csőbőlnök nevezett első részét; az után a torkolatszél vagy karimát; a gyűrűt, vagyis a torkolat külső párkányát; az ágyazatot; a középső pánatot, továbbá a cső közepének két oldalán levő csapokat, melyek a csőnek az ágyútalpra való visszapaftanását akadályozzák meg és az irányzást könnyítik; a cső tetején alkalmazott, régente gyakran delfin-alakú fülket; a furatot, ennek kalibernek nevezett átmérőjét, a fenék-részt és a gyakran gombalakúan végződő bátsó részt. Az ágyúhoz tartozik a törő, a töltő és az ágyúkanál.

Az ágyúkat nagyobb részt vasból készítették, de alkalmasint alkalmazták a bronzot is, mert régebbi számadásokban réz és cizre vonatkozó kiadásokat is találni, sőt faágyúk is voltak. A bronz ötvözésére vonatkozólag a speyeri krónikában találunk adatot 1406-ból, a mikor e város egy ágyút öntetett, melyhez 52 mázsa és 65 font rezet, három mázsa és 51 font ciznt használtak föl.

Eleinte mag (kern) körül öntötték az ágyút és csak később furták a csövet. A bronzágyúk korával körülbelül összeesik az előtöltők elterjedése is.

Eleinte főképp csak arra voltak tekintettel, hogy az ágyú fala erős legyen, később a szállításra való tekintetből a fal erősségét csökkentették s a csövet igen hosszúra készítették, mert azt tapasztalták, hogy mennél hosszabb a cső, annál tovább hord; az akkori puskaapor ugyanis lassabban égett el s ennek következtében több időbe került, míg hatásának maximumát elérte. Volt bőrből készült ágyú is már a XVI. században. A velenzei arsenálban őrzött kis hőrmozsarat Chioggiánál használták 1380-ban.

Sok időbe került, míg az arányok tekintetében megállapodásra jutottak. Cardan szerint az ágyú és golyó

súlya közötti arány 100:1. Ekkor következett be az az idő, mikor rendkívül nagy ágyúkban találták büszkeségüket a fejedelmek és ágyúöntők, míg ezeltalanságukat látva, a másik végletbe jutottak. Egy ilyen szörnyeteg volt az, melyet Konstantinápoly 1453-iki ostromu alkalmával egy Orbán nevű magyar öntő készített Drinápolyban. Súlya 300 mázsa volt és 12 mázsa lövedéket vetett. Szállítására hétszáz ember és száz ökör volt szükséges; két hónap alatt ért Konstantinápoly alá.

A tábori és ostrom-ágyú között eleinte nem volt lényeges különbség; minden ágyúfőlet, a mit csak szállítani lehetett, magukkal vitték. Az ágyú eleinte elől és hátul is nyitott csövű volt, hátulról töltöttek és bombardának neveztek, ebből fejlődött a veiglairenek nevezett ágyú, melyet mozgó tölténykamarákkal (hoites mobilis) töltöttek.

Taracknak (obusier) neveztek a rövidcsövű ágyút, mely a lövedéket vetette. Eleinte csak vas és kőgolyókat vetettek belőle, a XVI. században már gránátot is. Később leginkább fődött ez ellen használták, például sáncok belseje ellen. Csapatok ellen guruló vetést alkalmaztak.

Amuselle az az egyfontos, gyakran hátultöltő tábori ágyú volt, melyet Szász Mórész alkalmazott először a gyalogságnál. Vas- és ólomgolyókat lőttek belőle. Kezelésére száz ember elég volt, gyakran ezek húzták, gyakran pedig egy lovat fogtak elebe; a múlt század vége felé kiment a használatból.

A könyökös ágyú (coudes, code) egy kamarául szolgáló vízszintes helyzetű és egy előrészt alkotó, előbbennivel kilenczven fok alatt összekötött csőből állott. Az ilyen ágyú célja volt a lövedéket megközelítően merőleges elevációval vetni. Ilyen ágyút Konstantinápoly 1422-iki ostrománál használtak s a bizáncziak amkalainak neveztek.

Az escarpine, melyet a hollandusok donderbusnak neveznek, tengerész-ágyú volt s a vitorlák szétlövésére szolgált.

A faucon (falcone) tábori ágyú, melynek hossza rendszeren két méternél több, súlya háromszáz-hatszáz kilogram, vaslövedékének súlya 2-4 kilogram. A fauconneau (falconet) előbbenihez hasonló, csak hogy könnyebb volt. Később a XVIII. században az 1-2 fontos gyalogezredbeli ágyúkat nevezték így. A coulourine hossza 31-40 kaliber. Azokat, melyek csővének átmérője a torkolatnál 14 centiméter volt, egész, azokat, melyeké 12 centiméter, fél, s végre azokat, melyeké nyolc centiméter, negyed couleuvrineeknek (scar) nevezték.

KÉPEINKHEZ.

A kínai katonai bizottság látogatása Budapesten.

A jelen számunkban közölt képeken bemutatott érdekes vendégei voltak a múlt hó végén székesfehérvárosunknak. Csaito kínai császári herceg vezetésével ugyanis egy nagyobb katonai bizottság hadászati tanulmányuton van Európában s Bécsből, a hol Csaito herceg a kínai regenszereget üdvözlét és szerencsekívánatait tolmácsolta Uralkodónknak 80-ik születésnapja alkalmából. Budapestre is átrándultak. A bizottságban voltak a hercegen kívül Yin-Csang kínai hadügyminiszter, Li Csang Mai hadosztályparancsnok, két dandár-

BUTOR

képzésért v. részletezésre logjutanysabb áron
EBRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-69.

BUTOR

A kínai katonai bizottság látogatása a Törley-pezséggyárban Budafokon.

parancsnok, több ezredes, alezredes, egy őrnagy orvos és két kapitány. Junius hó 28-án délután 5 órakor a keleti pályaudvaron érkezett meg a bizottság, a hol József főherceg Ő Fensége, a miniszterelnök, a honvédelmi miniszter, a fővárosi és katonai hatóságok fejei fogadták az érkezőket, a kik azonnal a Hungária szállóbeli lakásukra hajtottak. Aznap este a bizottság a Park-Clubban a magyar kir. kormány vendége volt a tiszleletükre nagy és előkelő társaság gyűlt egybe. A kínaiaknak rendkívül tetszett a cigányzene és nagy élvezettel és elragadtatással hallgatták az édes-bús magyar nótákat és a berczeg többször kifejezte elragadtatását a magyar nóták szépségén. Másnap délelőtt a rákosi gyakorlóterre rándult ki a társaság és ott lovakra szállva a cs. és kir. 10. huszárezred és gépfegyverosztálya egy támadó műveletét, majd a 12. tüzérezreddel együttesen, ügetésbe, viágában és rohamban végrebajtott mozdulatait szemlélték meg. S úgy látszik, hogy a bravurosan végrebajtott lovassági gyakorlat rendkívül tetszett a kínaiaknak, mert a berczeg ismételt elismerését és elragadtatását fejezte ki a látottak felett. Megtekintette a bizottság ezután Weiss Manfréd csepeli töltenygyárát és annak minden berendezését, azután a Törley pezsgőgyárba mentek át. Itt annyira megtetszett a tüzes ital Csaitaó herczegnek, hogy azonnal ezer üveg pezsgőt rendelt küldeni kínai udvartartása részére. A kínaiak elragadtatva szemlélték az ide-oda való utazgatás közben székesfővárosunk gyönyörű fekvését, a szívélyes, magyaros vendégszeretet pedig, a melylyel mindeütt találkoztak, annyira lebilincselte őket, hogy ha nem lett volna oly szigoruan megszabva az utiprogramjuk, még tovább is örömet maradtak volna itt; így azonban junius 29 én este, kellemes emlékekkel az itt töltött időre és élményekre, a déli vasutal elutaztak Milánóba.

HIREK.

Vasuti menetdijkedvezmény kiterjesztése. A féláru menetdijkedvezmény tárgyában kiadott és lapunk folyó évi 27-ik számának hivatalos részében is közölt körrendelettel kapcsolatos azon körrendelettel, melylyel a fenti kedvezmény, méltánylást érdemlő esetekben, az igényjogosultak cselédjeire is kiterjesztetik, lapunk mai számának hivatalos részében, tartalmulag közöljük.

A belügyminiszter köszönetnyilvánítása. A m. kir. belügyminiszter ur folyó évi junius 8-án kelt 542/Res. számú rendeletével, a lezajlott országgyűlési képviselőválasztások alkalmával teljesített kiváló, buzgó, fáradtságot nem ismerő, lelkiismeretes és tapintatos szolgálataukért, az összes csendőrsézt- és zászlós uraknak, valamint altiszteknek és csendőröknek a legteljesebb elismerését és hálás köszönetét nyilvánította.

Egy honvédkerület elismerő átirata. A m. kir. kolozsvári VI. honvédkerületi parancsnokság a folyó évi junius 21-én 1775/eln. szám alatt az alábbi átiratot intézte a m. kir. VII. számú csendőrkerületi parancsnoksághoz: „Folyó hó 13-tól 18-ig a csendőrkerület területén Tisznádfürdő, Gyimes, Csikszentdomokos, Gyergyóditró, Tölgyes és Borazékfürdő községekben megtartott harcászati gyakorló utazás alatt a csendőrlégénység, ez alkalommal is mindenütt a legnagyobb figyelmet és szolgálatkésztséget tanúsította, miről a kerületi parancsnokságot, esetleges további eljárás végett, örömmel értesitem. Klobočar s. k. altábornagy. Ezen elismerő átiratot a csendőrkerületi parancsnokság parancsilag közhírré tette.

Értesítés. A budapest-kelenföldi vasuti állomáson f. évi május hóban, a vonatban egy bőrönd találtatott. Miután a bőröndöt a vasuti üzleti szabályzatban előírt időn belül senki sem kereste, az az állomásfőnökség által felbontván, abban 40 drb csendőrségi békétöltény és többféle csendőrségi felszerelési cikk találtatott, tulajdonosának neve azonban megállapítható nem volt. A bőrönd igazolt tulajdonosa által a jelzett helyen átvehető.

Országos tűzoltótanfolyam. A hazánkban újszólván évről évre nagy károkat okozó tüzesetek lehető meggátlása céljából, a tűz mikénti oltása a csendőrségnél szintén oktatás tárgyát képezvén, a honvédelmi miniszter ur, a belügyminiszter urral egyetértőleg, a Budapesten július 3-tól 22-ig tartó XIX. országos tűzoltótanfolyamba Szütsy Imre főhadnagy, Vincze Albert, Dalmy József és Konkoly Iván hadnagy oktató-tiszteket, továbbá Fényes Bertalan járásörmester, Sütő József, Erdei István, Czmerő Frigyes, Huber János és Kovács Sándor cz. örmester, Benedek Ferencz és Csordás András cz. örsvezető segédoktatókat vezényelte, kik a szakszerű tűzoltás elsajátítása után azt a tanostályokban lesznek hivatva tanítani.

Halálos baleset. Pfaff Mihály a torontólmezei bánlakai örsre vezényelt gerebenczi örsbeli csendőr, a bánlakai örsön, július 9 én délelőtt 11 órakor Szeri József szintén odavezényelt palánki örsbeli csendőr által, fegyvertisztogatás közben agyonlövetett. Az eset kivizsgálására Mihalovits Dezső százados-hadbíró a helyszíneré kiszállott.

Halálozás. Kelemen József járásörmester, algyógyi járásparancsnok, július 5 én hajnali 1/3 órakor, Algyógyon szívszélbűdés következtében megbalt. Temetése bajtársai részvételével július 7-én ugyanott ment végbe.

Eltűnt örmester. Német Fábian cz. örmester, kolozsvári szárnysegédmunkás, július 4 én, ismeretlen módon eltűnt. Nyomozása folyamatba tétetett.

Kérelem. Tolnai Dávid Bács-Bodrog megye Kutaspuszta községében állomászó örsvezető kéri Csik János III. számú csendőrkerületbeli örsvezetőt, a kivel Budapesten 1907/08. években az altiszti tanfolyamot hallgatta, továbbá Szilágyi Károly örsvezetőt, akivel 1902/03. években a háromszékmegyei Sepsiszentgyörgyön együtt szolgált, hogy címüket tudassák vele.

KÜLÖNFÉLÉK

Óriás térképek. Két óriás térkép látbató ezidő szürint Londonban. Az egyiket a kanadai angol vasuttársaság készítette és az északamerikai angol gyarmatokat ábrázolja. A térkép szélessége hat láb, hosszúsága tizenkét láb. Egyetlen darab ötnegyed hüvelyk vastagságú üveglemezről készült, a melynek sulya több mint ezer kilogramm. A térkép reklámézelra fog szolgálni, de a szakértők azt mondják, hogy térképészeti és tudományos szempontból is kiválóan értékes, komoly munka. A másik térkép London legújabb térképfelvétele és sokkal nagyobb amannál. Hossza harmincz láb, szélessége részletekig menő pontos fölvétele. Egy talpalatnyi hely nincs az óriás kiterjedésű angol fővárosban, a mely ezen a térképen ne volna pontosan jelezve. A térkép, a melyet adókvetési célból hivatalosan készítettek, háromszázszezer koronába került.

Szerkesztői üzenetek.

Uj naptár. X. Piusz pápa a Gergely-naptár oly reformját tervezi, a mely az időszámítás áttekinthetőségét nagy mértékben megkönnyíti. Az új naptárt állítólag már január elsején szeretnék életbe léptetni.

A terv szerint a 365 napos évet 4 évszakra osztják föl, minden évnegyedben lesz 91 nap, az az 13 hét, összesen 364 nap. Minden évnegyed 3 hónapja közül az első kettő 30, a harmadik 31 napos lesz. Az év utolsó, vagyis 365-ik napja pedig dátum nélküli újév napja lesz. Minden negyedik évben a szökő év 366-ik napja nem februárban, hanem június 30. és július 1-je között, szintén dátum nélküli nap. E reform révén február teljes hónap lesz, az egyes évszakok között pedig egyenlő lesz a napok száma. Hogy az átalakítás teljes legyen, szükséges, hogy minden évszakban a megfelelő hónapok egyes napjai a hét ugyanazon napjára essenek, ez megvalósítható már a következő 1911. évben, a melyben január 1-je vasárnapra esik. Az újév napja ez szerint mindig vasárnapra esnek, a melyet nem vasárnapnak, hanem egyszerűen „újév napjának” nevezzenek, január elseje pedig hétfőre, minden évszak utolsó napja s így Szilveszter napja szintén vasárnapra esnek. Január, április, július és október elseje mindig hétfőn, február, május, augusztus és november elseje pedig kedden lenne. Húsvét napjának elhelyezése okoz egy kis nehézséget. Húsvét ünnepe márczius 22. és április 25. között változik, a közép április 8. E nap az új naptár szerint hétfőre esnek, a mi lehetetlen. Vegyük a legközelebbi napot, április 7-ikét. E szerint húsvét ünnepe valóban azon napok egyikére esnek, a melyeken Krisztus Urunk kinszenvedése és föltámadása történt. Egyesek számításán szerint a Krisztus balála 7-ére esett, így húsvét a lehető legmegfelelőbb napra esnek. E nap az új naptárban április 7., vasárnap. Hasznos lesz ez az áttekinthető egyszerű naptár a kereskedelmi, a nyilvános s a családi életre. Az ekként reformált naptár lehetővé teszi, hogy a római és görög katolikus szertartásnak ünnepei összesen s a gyakorlati élet egyéb nehézségeit is egyszermindenkorra megszünteti. Ki ki könnyen megjegyezheti, hogy a hónapok egyes napjai a hét melyik napjára esnek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, közliratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességéről fogva nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyegyet ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdőzösködéseknek eleje véteassék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

100. Válaszul itt közöljük a vonatkozó honvédelmi miniszteri rendeletet: A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrtól nyert értesülés szerint a posta és távirat segédtisztok költségtérítésileg rondszeresített létszámában áreselés nincs; a nyugdíjazás, elhalálozás stb. következtében a létszámában beálló hiány pótlására pedig a már próbagyakorlatra bocsátott és részben már vizsgázott altisztek egyelőre elegendők lévén, a próbagyakorlatra bocsátásnak átmenetileg való hosszútávú változtatásának szükségessége. Az az időpont, a mikor a posta- és távirat segédtisztok próbagyakorlat teljesíthetése végett ismét folyamodhatnak, közölni fog.

Sárbogárd. Levele teljesen érthetetlen, de kalomban is szolgálati ügy.

N. J. 1. Amennyiben szabályrendelötileg tiltva nincs: igen. 2. Szolgálati ügy.

H. J. órav. Nagybjom. Kérelmének — sajnálatunkra — helyet nem adhatunk.

V. L. órav. Kiskunulnozháza. 1. Sorsjegyeire később. 2. A legközelebbi időben belől eldől a csendőrségi nyugdíjpótlék ügye. Ajánljuk, várja meg a fejleményeket. Különbben az Országos Munkásbiztosító Budapest.

L. O. Formljó a Schottola erdőhöz Budapest. Andrásy-út sarak. Irja meg részletesen, mit óhajt, a felvilágosítást megkapja.

2222. Szolgálati ügy.

Lauka. 1. Megszakított szolgálati idő csak királyi kegyelem útján számítható be. 2. Arra számít az összes csapatbeli és csendőrségi szolgálati ideje, mert az igazolvány kiállítására a szolgálat megszakítása befolyással nincs. 3. Előljáró kerületi parancsnokságtól függ.

Érdeklődő. 1. Jelenleg folynak a záróvizsgálatok. 2. Biztosan még nem tudni; azt hisszük ősszel.

Sz. J. II. sz. órav. Bruokennan. Szolg. ügy.

MOSKOVITS

anatomiai czipő- és csizmagyar részv.-társ.

M. kir. csendőrség, bosznial csendőrség, cs. és kir. közshadsereg szerződ. szállítói

Budapest, Rákóczi-út 6. sz.

Nagyvárad

Ajánlja elsőrendű chevro- és boxbőrbeli készített különlegességeinek szerződéses árban szállítását

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küldünk

AZ ERŐSÍTETT

CAPCINE (PAPRIKA) KENŐCS

Készre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatású van. Valódi csak nálunk kapható. Kis tégloly 1 K., nagy tégloly 2 K.

Az ár és 45 f. postaköltség beklldése után vagy utánvétel küldve

Szente Lajos gyógyszer.

Budapest, Damjanich-utca 2.

Csusz, köszvény, reuma, ideges fejfájás, hűlés, flegbaj, min dem emh esonthátalmonk ellen kfttúo hatásmunka bl zonyult szor

Készre menő hálaíratok bizonyítják, hogy mily kitűnő hatású van. Valódi csak nálunk kapható. Kis tégloly 1 K., nagy tégloly 2 K.

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

6127/eln. sz. A kereskedelemügyi m. kir. minister ur a magyar királyi államvesztek igazgatóságához intézett 1910. évi ad 39756/III—3. sz. rendeletével intézkedik, hogy a katona (honvédségi, csendőr) személyekkel, vagy azok családtagjaival együtt utazó polgári cselédek számára a féláru jegykedvezmény csak oly esetekben bocsátandó rendelkezésre, a midőn méltányos, figyelembevételt igénylő körülmények, mint például betegség, kisedek ápolása, stb. a cseléd kíséretét indokoltá teszik és e méltánylást érdemlő körülmények fennállását, valamint azt, hogy tisztí szolgál a családtagokkal nem utazik, a vonatkozó kérvényben az illetékes parancsnokság (főnök, stb.) igazolja.

Egyebekben a polgári cselédek számára szükséges egy utra szóló féláru jegy váltására jogosító igazolványok kérvényezésére és kiszolgáltatására nézve ugyanazon határozmányok mérvadók, mint a családtagok ily igazolványaira nézve.

Ebbez képest az 1910. évi 20. sz. Rendeleti Közlönyben (Szabályrendeletek) közzétett 5665/eln. számú körrendelet 2. mellékletét képező mintában 3. pont gyanánt az alábbi szöveg felveendő:

„3. vele, illetőleg családjával együtt a _____ kocsiosztályban utazó _____ nevű cselédje részére _____.”

Az igazoló záradékban pedig a „helyességét” szó után beszúrandó: „valamint azt, hogy a cseléd utazásánál a kérvényben részletezett körülmények fennállanak.”

Jelen körrendelet a fentjelzett körrendeletnél előjegyzendő.

Kelt Budapesten, 1910. évi június 28-án.

Hazai Sumu, s. k.

Curiai döntvények.

Vádlottnak az a cselekménye, hogy a gazdája lakásában a földön talált 1000 K-s bankjegyet magához vette, elrejtette s ezt később úgy a gazdája, mint a csendőrök előtt eltagadta, a Btk. 333. §-ába ütköző s a BN. 48. §-a, valamint a Btk. 336. §-ának 7. pontja szerint minősülő lopás büntettének tényálladeki alkatelemeit kimeríti.

(Curia 1909 december 22. 8607/1909. sz. a IV. Bt.)

Lopás, valamint sikkasztás esetében közvetlenül sértett (BP. 13. §-ának 6. bekezdése) a jogtalanul eltulajdonított (ellopott vagy elsikkasztott) dolog tulajdonosa; ebből kifolyóan nem magánindítványra, hanem hivatalból üldözendő lopás fegyver fenn akkor, ha a másnak szol-

gálatában, vagy fizetésében álló egyén által eltulajdonított dolog nem a szolgálatadó, hanem másnak tulajdonát képezte. (Határozat a jogegység érdekében.)

(Curia 1910 febr. 1. 730/1910. sz. a. I. Bt.)

Örsfelállítás.

A IV. sz. csendőrkerület sátoraljaujbelyi szárnyának területén, Tarcalon és a VII. sz. csendőrkerület dévai szárnyának területén, Aninoszabányatelepon 1910 július 1-én egy-egy 4 illetve 5 főből álló örs állított fel.

Különményfelállítás.

A VII. sz. csendőrkerület segesvári szárnyának területén, Homoródfürdön, 1910 július 1-én és a VIII. sz. csendőrkerület belényesi szárnyának területén, Biharfüreden, 1910 július 2-án egy-egy 2—2 főből álló különmény állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyeztetek:

1910. év: július hó 1-ével:

Havranek János, IV. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, beregszászi és

Stagl Miklós, ugyanazon csendőrkerületbeli hadnagy rimaszombati szakaszparancsnok: kölcsönösen. — Továbbá:

Sólyom Antal, III. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, a budapesti 2. szakasz parancsnoka, szakaszparancsnoki minőségben az V. sz. csendőrkerülethez: Alsókubinba;

Malesovich Miklós, V. sz. csendőrkerületbeli hadnagy alsókubinai szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. sz. csendőrkerülethez: Hátszegre;

Zsakó József, VII. sz. csendőrkerületbeli hadnagy fogarasi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a IV. sz. csendőrkerülethez: Husztra;

báró Orbán Bódog, IV. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, huszti szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a VII. sz. csendőrkerülethez: Fogarasra;

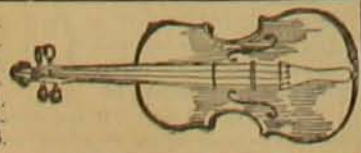
Pifát Oszkár, VII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, nagyzebeni szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az I. sz. csendőrkerülethez: Zilabra;

Raab Antal, I. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, zila-bi szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VII. sz. csendőrkerülethez: Nagyszebenbe;

Stolzenberg Vilmos, II. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, oktatótiszt, az oktatótishti teendők alóli felmentés mellett, a III. sz. csendőrkerülethez mint a 2. szakasz parancsnoka: Budapestre;

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerkészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfuvola, hangszet, húr, stb., míg **Reményi** legjobbját képezi, azaz a legkisebb és nem olcsó, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Kétféle költségtérítést díjaztatni. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

webrfesti Armandola Vladimir, a czeplédi pótlóidomító osztályhoz tartósan vezényelve volt I. sz. csendőrkerületbeli hadnagy naszói szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a III. sz. csendőrkerülethez: Kiskunfélegyházára;

szentléleki Hajdó Márton, III. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, kiskunfélegyházai szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon csendőrkerületben: Zentára;

Argay Ferencz, III. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, zentai szakaszparancsnok oktatótiszti minőségben, a II. sz. csendőrkerülethez: Szegedre;

Wachsmann Vilmos, VI. sz. csendőrkerületbeli százados, szekszárdi szárnyparancsnok, hasonló minőségben, a VIII. sz. csendőrkerülethez: Belényesre;

Kovács Ödön, VIII. sz. csendőrkerületbeli főhadnagy, belényosi ideiglenes szárnyparancsnok, hasonló minőségben, a VI. sz. csendőrkerülethez: Szekszárdra; továbbá:

Kovács Albert járásőrmester a II. sz. csendőrkerületből, a VII. sz. csendőrkerületbe;

Vidi János járásőrmester, a III. sz. csendőrkerületből, a VIII. sz. csendőrkerülethez,

Vankó Lajos járásőrmester a III. sz. csendőrkerületből, a IV. sz. csendőrkerülethez,

Dávid Ferencz járásőrmester a IV. sz. csendőrkerületből, a I. sz. csendőrkerülethez,

Czuczor András járásőrmester a III. sz. csendőrkerületből, a IV. sz. csendőrkerülethez,

Sipos Károly járásőrmester a VIII. sz. csendőrkerületből, a III. sz. csendőrkerülethez,

Vincze János járásőrmester a III. sz. csendőrkerületből, a VI. sz. csendőrkerülethez és

Lingvai Tamás járásőrmester a VIII. sz. csendőrkerületből, a IV. sz. csendőrkerülethez.

Kinevezettek:

1910. évi június hó 1-ével:

csendőr járásőrmesterekké:

Mészáros János I., őrmester, (1. rangszám),
Göndör György, őrmester, (2. rangszám) a IV.,
Paukovics János, őrmester, (3. rangszám),
Borsik Pál, őrmester, (4. rangszám) a VIII.,
Németh Sámuel, őrmester, (5. rangszám),
Bajkó Jónás, őrmester, (6. rangszám) az V.,
Pintér Sándor, őrmester, (7. rangszám) a III. és
Elekes Mihály őrmester, (8. rangszám) az I. sz. csendőrkerület állományában.

Katonai szolgálati jel.

A tiszti II. osztályu katonai szolgálati jellel ellátott:

Szöcs Mihály ezredes, a II. sz. csendőrkerület parancsnoka, 1910 június 17-én

Nyugállományba helyezett:

1910. évi július hó 1-ével:

Varga István, IV. sz. csendőrkerületbeli járásőrmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Nagyczigánd.

Hoffmann Kristóf, VIII. sz. csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Gyula.

Liszta József, VI. sz. csendőrkerületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfőlkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Alsólendva.

Előléptettek:

Az 5 évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

1910. évi július hó 1-ével:

Varhányik István csendőr: továbbá:

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában: ugyanazon nappal:

Komáromi Kálmán csendőr, *csendőr címzetes őrsvezetőkké.*

Névváltoztatások.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Ursu Pál csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 június 6-án 65493/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján vezetéknévét «Ujvári»-ra változtatta.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Nezezon István cz. őrsvezető, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 24-én 65497/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Nagy»-ra változtatta.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:

Ábrahámovics József csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 6-án 40933/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Árkos»-ra változtatta.

Szuoly Ferencz csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 4-én 49649/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Szalkai»-ra változtatta.

Patkány János csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 20-án 63114/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét «Párkányi»-ra változtatta.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában:

Buna Mózes csendőr, a m. kir. belügyminister urnak, 1910 május 6-án 49607/VI-a sz. a. kelt engedélye alapján, vezetéknévét, «Berényi»-re változtatta.

A magyar királyi csendőrség szíves figyelmébe!
Minden csendőr, ki órát, ókszeri, gramofont vagy bármily más ezikket akar vásárolni, nálam következőkép beszeresheti: 40 kor.-ig havi 4—5 kor., 60 kor.-ig havi 5—6 kor., 80kor.-ig havi 7—8 kor., 100 kor.-ig havi 9—10 kor., 150 kor.-ig havi 12 kor., 200 kor.-ig havi 18 kor. Kész felül egyezség szerint. Az óráknál 10 évi jótállás, feltétlen tisztaságos kiszolgálás. — 1 gramofon külön kivétel, 20 darabbal (10 nagydupla lemezzel, 100 títell), portómentesen 100 kor., havi 8 kor. részletekben. Több rendelésnél szívesen házhoz jövök, melletten évi bérlési díj is van. Kérjen árjegyzéket.

Brucker Győző Nándor és Tsa
magyar műórá és műótvő
Győr, Kazinczy-u. 15. sz.

Házasságra léptek:

- A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:
 Varga Ferencz cz. őrmester, Musa Klárával, 1910
 június 19-én, Vadászerdőn.
 Oláh György cs. cz. őrsvezető, Horváth Máriával,
 1910 június 21-én, Kiszomborban.
 Horváth Ferencz cz. őrmester, Mihut Máriával, 1910
 június 27-én, Bogdaringóson
 A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:
 Sztojka Károly cz. őrmester, Nagy Kornélia, Krisz-
 tina, Máriával, 1910. május 22-én, Alattyánban,
 A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:
 Cséke Lajos törzsőrmester, Zékány Anna Máriával,
 1910 június 20-án, Debreczenben.
 A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában:
 Tapolcsányi József cs. cz. őrsvezető, Kis Máriával,
 1910 június 16-án, Vizkeleten.
 Pap Mihály cs. cz. őrsvezető, Moksny Margittal 1910
 június 14-én, Ipolypásztón.
 A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:
 Szabó Gábor cz. őrsvezető, Ferlindis Irénnel, 1910
 június 15-én, Nagyatádon.
 Baranyai János II. cz. őrsvezető, Takács Margittal,
 1910 június 9-én, Rábahídvégen.
 Knorr Sándor cs. cz. őrsvezető, Schultheisz Erzsé-
 bettel, 1910 június 19-én, Somogyzilben.
 Bögi Ignác cz. őrsvezető, Bárány Juliannával, 1910
 június 11-én, Velenczén.
 Witawszky Kristóf cz. őrsvezető, Kauschky Erneszti-
 nával, 1910 június 12-én, Nezsideren.

PÁLYAZATOK.

Egy központi irtóki állás Békés vármegyénél. Fizetés 1400 ko-
 rona. Lakpénz 480 korona. Négy középiskolai osztály. A vár-
 megye főispánjához címzett kérvények Békés vármegye alispán-
 jához 1910. évi július hó 28 ig.

Egy irtóki állás az egri kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal
 1400 korona. Lakpénz 560 korona. Négy középiskolai osztály.
 Kérvények az egri kir. ügyészséghez. 1910 augusztus 7-ig.

Egy irodatiszti állás a komáromi m. kir. pénzügyigazgatóság-
 nál. Évi fizetés személyi pótlékkal 1400 korona. Törvényszerű
 lakpénz. A magyar nyelv ismerete szóban és írásban. Négy kö-
 zépiskolai osztály. Kezelési szakvizaga. Kérvények a komáromi
 m. kir. pénzügyigazgatósághoz 1910. évi július 31-ig.

Egy utmesteri állás Hajdu vármegyénél. Évi fizetés 1400 ko-
 rona. Törvényszerű lakpénz. A magyar nyelv ismerete szóban
 és írásban. A kinevezés egyelőre ideiglenes. Kérvények Hajdu
 vármegye főispánjához 1910. évi augusztus 1-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a kolozsvári kir. ítélőtáblánál. Fizetés
 pótlékkal 600 korona. Lakpénz 360 korona. Ruhailtmény 100
 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozs-
 vári kir. ítélőtábla elnökéhez 1910. évi július hó 28-ig.

Egy iroda segédtiszti állás a komáromi m. kir. folyammérnöki
 hivatalnál. Évi fizetés 1000 korona. Lakpénz 640 korona. Tör-
 vényszerű pótlék. Négy középiskolai osztály. A magyar nyelv
 ismerete szóban és írásban. Hat hónapi próbagyakorlat. Kérvé-
 nyek a komáromi m. kir. folyammérnöki hivatalhoz 1910. évi
 augusztus hó 1-ig.

Egy pénzügyi irodatiszti állás a trencsényi m. kir. pénzügy-
 igazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz pótlék-
 kal 640 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy közép-
 iskolai osztály. Kérvények a trencsényi m. kir. pénzügyigazgató-
 ságnál 1910. évi július hó 25-ig.

Két központi irtóki állás Temes vármegyénél. Évi fizetés
 egyenkint 1400 korona. Lakpénz 510-510 korona. Négy közép-
 iskolai osztály. A vármegye főispánjához címzett kérvények
 Temes vármegye alispánjához 1910. évi július 22-ig.

Egy irtóki állás az egri kir. törvényszéknél. Fizetés pótlék-
 kal 1400 korona. Lakpénz 560 korona esetleg természetbeni
 lakás. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények
 az egri királyi törvényszék elnökéhez 1910 július 22-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a budapesti vásárosarnoki m. kir. fo-
 gyasztási adóhivatalnál. Évi fizetés személyi pótlékkal 700 korona.
 Lakpénz 400 korona. Ruhaáltalány 100 korona. A magyar nyelv
 ismerete szóban és írásban. Kérvények a fő- és székvárosi m.
 kir. pénzügyigazgatósághoz Budapesten 1910. évi július 23-ig.

Egy irtóki állás a rabói kir. járásbírósnál. Fizetés pótlék-
 kal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. 6 hónapi próbaszolgálat.
 Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a
 máramaroszigeti kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi július 23-ig.

Egy III. oszt. hivatalozgalmi állás a mátészalkai kir. járásbí-
 rósnál. Fizetés pótlékkal évi 600 korona. Lakpénz 280 korona,
 esetleg természetbeni lakás. Ruhailtmény 100 korona vagy
 természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kér-
 vények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1910. évi ju-
 lius hó 23-ig nyújtandók be.

Schwáb József műorás és ékszerész
 Szabadka, Rudics-u.

A m. kir. csendőrség szíves figyelmébe! Az a csendőr, aki órát, ékszeri akar
 vásárolni, úgy készpénz mint részletre, forduljon olyan czégghez, amely rövid 1-2 év alatt kizárólag csak a csendőrségtől 120 elismerő levelben részesült, ezen elismerést csak azért értük el, mivel a saját kézből szabályozottára egy hó alatt legfeljebb csak 5 percet különbözhet. Kérem, szíveskedjenek mintákat kérni. A mintáknak ára 8 koronától feljebb.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
 VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
 — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

... Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószeresek dus választékban. ...

A kiadásunkban megjelent Csendőrségi Lexikon II. kiadásából már csak
 kevés példány van raktáron, ajánlatos azok mielőbbi beszerzése 4 K
 kedvezményes áron, mely 1 K részletekben is fizethető.